

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně:

O. K.

zastoupená: Mgr. Pavlem Grünerem, advokátem, sídlem Bělehradská
1094/4, 360 01 Karlovy Vary,

proti

žalované:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, IČO: 00007064,
sídlím nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě ze dne 18. 10. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2024, č. j. MV-
126325-4/SO-2024,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 6. 2024, č. j. OAM-4085-9/TP-2024 (dále jako **rozhodnutí správního orgánu I. stupně**) byla žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) zamítnuta s konstatováním, že nejsou splněny zákonné podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

2. Žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 10. 2024, č. j. MV-126325-4/SO-2024, podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu zamítla odvolání žalobkyně a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

II.

Žaloba

3. Žalobkyně rozčlenila žalobu argumentačně do tří částí. V této první části žalobkyně polemizovala nad tím, zda lze dle § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců započítat žadateli o povolení k trvalému pobytu do doby nepřetržitého pobytu na území ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců toliko jedno období nepřítomnosti. K této polemice předestřela výklad příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců (i odkazy na rozhodnutí NSS) s tím, že tento výklad má být prováděn především v souladu se Směrnicí č. 2003/109/ES, ze dne 25. listopadu 2003, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen **Směrnice č. 2003/109/ES**). V této souvislosti odkázala zejména na znění čl. 4 odst. 1 a 3. Poté uvedla, že pojem „*zvláštní nebo výjimečné případy dočasné povahy*“ nebyl unijním zákonodárcem definován. Unijní zákonodárce ani neodkázal na právo členských států, pokud jde o význam, který je tomuto výrazu třeba přiznat. V důsledku toho je třeba tento výraz pro účely použití směrnice chápat jako výraz označující autonomní pojem unijního práva a musí být na území všech členských států vykládán jednotně a dále je třeba určit zejména s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém je použit, a k cílům, které sleduje právní úprava, jejíž je součástí. Dále žalobkyně konstatovala, že je zřejmé, že prokázala míru integrace, když ke dni podání žádosti pobývala na území ČR více jak pět let a vytvořila si zde úzké rodinné i pracovní vazby. Uvedené období pobytu je nutné považovat za nepřetržité, neboť žalobkyně opustila území ČR z důvodů zdravotních a z vážných důvodů souvisejících s úmrtím jejího manžela a jejím náboženským přesvědčením a s ním spojenou účastí na křesťanských obřadech - 6 dnů (od 16. 5. 2021 do 22. 5. 2021) a 60 dnů (od 26. 3. 2022 do 25. 5. 2022), neboť čtyřicátý den po pohřbu a rok na výročí smrti si nejbližší připomínají osobu zesnulého na smutečních obřadech. Žalobkyně dále uvedla, že se v období od 30. 12. 2020 do 10. 2. 2021 (43 dnů) ambulantně léčila na území Ukrajiny s diagnózou Covid – 19. Každý z výše uvedených důvodů nepřítomnosti samostatně i ve svém souhrnu představuje období nepřítomnosti žalobkyně, které bylo dočasné, bylo z výjimečných důvodů a nepřekročilo dobu nepřítomnosti pro takové případy. Uvedená doba by tak neměla být brána v úvahu do doby nepřítomnosti a namísto 325 dnů by měl správní orgán I. stupně dospět pouze k 216 dnům nepřítomnosti, resp. 259 dnům, pokud by zohlednil pouze úmrtí manžela žalobkyně.
4. V druhé části žalobkyně vytýkala žalované, že na jednu stranu uznala bezprostředně následující období po smrti manžela žalobkyně jako důvod pro odečtení ze dnů nepřítomnosti na území, blíže však neuvedla, z jakého důvodu neuznala některé z dalších výše uvedených období nepřítomnosti vyplývajících z úmrtí manžela, která uvedla žalobkyně ve vyjádření do protokolu o seznámení se spisem ze dne 9. 5. 2024 a následně upřesnila v odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně. Právě výběr pouze některého z období, které souvisí s nepřítomností žalobkyně z důvodu úmrtí manžela, představuje nežádoucí ponechání na volném uvážení členského státu přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, a je tak v rozporu s výše uvedenou definicí právního postavení. Žalovaná neuvedla, z jakého důvodu je upřednostněno pouze období bezprostředně následující po rozhodující události, které správní orgán I. stupně nezohlednil při výpočtu, s nímž může být spojeno bezprostřední rozloučení se zesnulým. V daném období je navíc prakticky nemožné stihnout přepravu těla na území Ukrajiny, vypravit pohřeb a zajistit veškeré formality na území ČR i Ukrajiny. Vyřízení pozůstalosti a stejně tak liturgické obřady z povahy věci následují až o několik týdnů až měsíců později a již se nejedná o události, které by byly bezprostředně spjaté se samotným úmrtím, ale jedná se úkony na tuto skutečnost

navazující. Z rozhodnutí není zřejmé, proč žalovaná nepovažovala nepřítomnost žalobkyně na území z důvodu účasti na řízení o pozůstalosti nebo náboženských a liturgických obřadech za odlišný důvod od samotného úmrtí manžela žalobkyně. Rozhodnutí zároveň postrádá úvahu o povaze těchto důvodů, zda byly dočasné a z výjimečných nebo mimořádných důvodů či nikoliv. Konečně mu chybí odůvodnění upřednostnění bezprostředně následujícího období po úmrtí manžela oproti pozdějším obdobím, kdy bylo vybráno období co do trvání nejkratší. Žalobkyně namítá, že v případě, kdy prokáže, že nepřítomnosti byly dočasné a z výjimečných nebo mimořádných důvodů, není správní orgán oprávněn vybírat, které nepřítomnosti nezohlední, a naopak je povinen je nezohlednit všechny, aby se vyhnul nežádoucímu správnímu uvážení. V tomto konkrétním případě se jednak správního uvážení žalovaná dopustila, a to ještě nedůsledně, když se nezabývala dalšími obdobími nepřítomnosti z navazujících důvodů na úmrtí manžela žalobkyně. V takovém postupu spatřovala žalobkyně znaky prostředků k omezování výkonu práva pobytu.

5. Ve třetí části namítala žalobkyně, že správní orgán I. stupně nezohlednil období nepřítomnosti bezprostředně po úmrtí manžela žalobkyně na základě jejího čestného prohlášení a úmrtního listu. A to přesto, že z těchto dokladů bezprostředně nevyplýval konkrétní důvod nepřítomnosti, zda šlo o účast na pohřbu, převoz těla, účast na liturgickém či náboženském obřadu či vyřízení pozůstalosti. Není proto zřejmé, z jakého důvodu tyto důkazy uznal v jednom případě, ale neuznal je pro další období nepřítomnosti, které z nich přesto vyplývaly. Pokud je vyjádření účastníka mnohoznačné, tj. jeho tvrzení nebo navržené důkazy lze vyložit více způsoby, měl by správní orgán postupovat dle § 45 správního řádu tak, že pomůže žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64). Současně žalobkyně rozporovala závěry žalovaného stran koncentrace řízení.
6. Z uvedených důvodů žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

7. Ve vyjádření k žalobě dne 25. 11. 2025 žalovaná trvala na správnosti svého rozhodnutí a odmítla námitky žalobkyně. Poté se žalovaná k námitkám žalobkyně vyjádřila tak, že odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde na straně 5 týkající se otázky zachování nepřetržitosti pobytu ze závažných důvodů uvedla, že se musí jednat o jedno období nepřítomnosti cizince na území, které nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců, což vyplývá z ustanovení § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Tímto způsobem není možné omluvit více období nepřítomnosti, ale pouze jedno a že bylo zvoleno takové období (tj. od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021), které bezprostředně nadcházelo tvrzené skutečnosti, jelikož žalobkyně prokázala svou nepřítomnost doložením úmrtního listu svého manžela (úmrtí dne 12. 4. 2021). Na straně 5 a 6 napadeného rozhodnutí se žalovaná zabývala namítanou koncentrací správního řízení ve smyslu ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu a řádně odůvodnila, z jakého důvodu neuznala k odvolání předložené doklady. Z výše uvedených důvodů žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

8. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

9. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

10. Žaloba je nedůvodná.
11. Ze správního spisu má soud za prokázané, že žalobkyně podala dne 12. 2. 2024 žádost o povolení k trvalému pobytu na území ČR podle ustanovení § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Rozhodným pětiletým obdobím žalobkyně je období od 12. 2. 2019 do 12. 2. 2024. Žalobkyně na území ČR pobývala na základě vízového pobytu nad 90 dnů za účelem „soužití rodinný“ s platností od 23. 1. 2019 do 20. 2. 2020. Dále pobývala na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „soužití rodiny“ s platností od 20. 2. 2020 do 20. 6. 2022. Následně jí bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „zaměstnanecká karta“ s platností od 20. 6. 2022 do 26. 5. 2024. V důsledku předestřené splnila žalobkyně podmínku 5 let pobytu na území ČR. Ze záznamů v cestovním dokladu žalobkyně č. FN65700 platného od 11. 4. 2018 do 11. 4. 2028 bylo zjištěno, že v posledních 5 letech opustila území, a to minimálně v období od 17. 2. 2019 do 25. 2. 2019 (7 dnů), od 24. 4. 2019 do 12. 5. 2019 (17 dnů), od 17. 9. 2019 do 29. 9. 2019 (11 dnů), od 12. 11. 2019 do 21. 11. 2019 (8 dnů), od 17. 12. 2019 do 11. 1. 2020 (24 dnů), od 30. 12. 2020 do 10. 2. 2021 (41 dnů), od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021 (4 dny), od 16. 5. 2021 do 22. 5. 2021 (5 dnů), od 18. 9. 2021 do 4. 10. 2021 (15 dnů), od 13. 12. 2021 do 28. 1. 2022 (45 dnů), od 26. 3. 2022 do 25. 5. 2022 (59 dnů), od 25. 9. 2022 do 8. 10. 2022 (12 dnů), od 30. 12. 2022 do 14. 1. 2023 (14 dnů), od 7. 7. 2023 do 4. 8. 2023 (27 dnů) a od 5. 12. 2023 do 11. 1. 2024 (36 dnů). S ohledem na výše uvedené správní orgán I. stupně dne 26. 4. 2024 vyzval žalobkyni ve smyslu ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu, aby uvedla důvody své nepřítomnosti na území, a aby tyto důvody ve smyslu ustanovení § 52 téhož zákona prokázala. Žalobkyni byla také v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Tohoto práva využila dne 9. 5. 2024, kdy se dostavila ke správnímu orgánu I. stupně. K podkladům pro vydání rozhodnutí uvedla, že se nechce vyjádřit, což stvrdila podpisem do protokolu o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí. Současně dne 9. 5. 2024 doložila čestné prohlášení, ve kterém uvádí, že její cesty na Ukrajinu jsou odůvodněny tím, že nastala náhlá smrt jejího manžela. Dle svých slov musela několikrát vycestovat na Ukrajinu, a to na pohřeb a dále pak vyřešit pozůstalost po manželovi, který zemřel v ČR dne 12. 4. 2021. Ke svému prohlášení přiložila úmrtní list svého manžela. K výše uvedenému správní orgán I. stupně uvedl, že přihlédl k důvodům nepřítomnosti, nicméně ze závažných důvodů lze odečíst pouze jedno období nepřítomnosti na území. Správní orgán I. stupně tedy z celkového období odečetl období nepřítomnosti bezprostředně nadcházející dané skutečnosti (období od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021), tedy období v délce 4 dnů. Po odečtení zůstal počet dnů mimo území vyšší než akceptovatelných 310 dnů ($325 - 4 = 321$).
12. Podle ust. § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., „Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 68.“
13. Podle ust. § 68 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., „Povolení k trvalému pobytu se na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let.“
14. Podle ust. § 68 odst. 2 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., „Do doby pobytu podle odstavce 1 se započítávají období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle písmen a) až d), pokud

tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 310 dnů; pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů, zejména jde-li o těhotenství a narození dítěte, závažné onemocnění nebo studium, nepřetržitost pobytu je zachována, přičemž toto období se do doby pobytu podle odstavce 1 nezapočítává.“

15. Soud se nejprve zabýval skupinou námitek týkajících se otázky, zda lze dle § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců započítat žalobkyni do doby nepřetržitého pobytu na území ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců toliko jedno období. Soud připomíná, že dle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu vydá na žádost cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území ČR nepřetržitě po dobu nejméně 5 let. Odstavec 2 písm. e) téhož zákona poté představuje výjimku, dle které se do doby pobytu podle odstavce 1 započítávají období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle písmen a) až d), pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 310 dnů; pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů, zejména jde-li o těhotenství a narození dítěte, závažné onemocnění nebo studium, nepřetržitost pobytu je zachována, přičemž toto období se do doby pobytu podle odstavce 1 nezapočítává.
16. Výkladem § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců se již opakovaně zabývaly správní soudy. Lze zmínit i žalobkyní citovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 7. 2022, č. j. 63 A 7/2022 – 26. „Přestože znění daného ustanovení může působit jako ne zcela jednoznačné (což k tomuto ustanovení – v dané době ještě zakotvenému v § 68 odst. 3 zákona o pobytu cizinců - konstatoval před jeho novelizací i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 7. 2016, č. j. 8 Azs 36/2016 - 41, bodu 25 odůvodnění), lze dle judikturních závěrů při užití teleologického výkladu dospět k tomu, že nepřítomnost cizince na území republiky (nikoli delší než 12 po sobě jdoucích měsíců) ze závažných důvodů může být toliko jediná, nikoli opakovaná (srov. odůvodnění citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu). Rovněž lze odkázat na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 2. 2017, č. j. 15 A 40/2013 - 81, který k dané otázce konstatoval, že „takovéto období může být toliko jedno – opačný závěr by totiž byl v rozporu se smyslem právní úpravy, jíž je prokázání usídlení cizince ve státu, v němž žádá o trvalý pobyt“. Dále též soud uvedl, že je třeba se „zabývat tím, zda v daném případě žalobce splnil podmínku 5 let nepřetržitého pobytu dle ust. § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců i za situace, kdy v souladu s výkladem Nejvyššího správního soudu mu bylo možné „odpustit“ toliko jedno období ne delší než 12 měsíců ze závažných důvodů, aniž by způsobovalo přetržení doby nutné k získání povolení k trvalému pobytu – nikoliv však více“. Z uvedených závěrů správních soudů je zřejmé, že období nepřítomnosti cizince na území, zapříčiněné závažnými důvody ve smyslu (současného) § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců, v části za středníkem, může být žadateli o vydání povolení k trvalému pobytu započítáno toliko jediné, a to tehdy, naplní-li požadavky daného zákonného ustanovení.“
17. Z výše predestřené ustálené rozhodovací činnosti soudů ve správním soudnictví poté i zdejší soud dospěl k stejnému závěru, a to že lze z více dob nepřítomnosti žalobkyně na území ČR započítat toliko jedno období.
18. K žalobní námitce žalobkyně spočívající v tom, že ustanovení § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců připouští v souladu s článkem 4 odst. 3 pododst. 2 Směrnice, aby překročení v souhrnu 310 dnů nepřítomnosti za podmínky nepřekročení 6 po sobě jdoucích měsíců nepřítomnosti sice způsobovalo nezapočitatelnost, ale nikoliv narušení nepřetžitelnosti soud předně uvádí, že pokud Směrnice stanoví, že „ve zvláštních nebo výjimečných případech dočasné povahy a v souladu s vnitrostátními právními předpisy mohou členské státy připustit, že delší období nepřítomnosti, než je

uvedeno v prvním pododstavci, neznamená přerušení doby uvedené v odstavci 1. V těchto případech nevezmou členské státy dané období nepřítomnosti při výpočtu doby uvedené v odstavci 1 v úvahu.“ Takový postup předně předpokládá, že tato „výjimka“ bude stanovena ve vnitrostátních předpisech. Pokud ve vnitrostátních předpisech uvedena není, stěží se jí může žalobkyně dovolávat. Pokud tedy správní orgán I. stupně výklad této Směrnice, tak jak se žalobkyně dovolává, neučinil, a pokud žalovaná tento postup potvrdila, jsou jejich rozhodnutí zcela v souladu se zákonem.

19. K této žalobní námitce soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 15. 6. 2016, č. j. 9 Azs 95/2016-29, kde se k žalobkyní rozporovanému postupu správního orgánu uvádí, že *„Česká republika závazky ze Směrnice transponovala do zákona o pobytu cizinců novelou č. 161/2006 Sb., která nabyla účinnosti 27. 4. 2006. Současně zvolila takový způsob transpozice, že provázala rozhodování o trvalém pobytu dle tehdejšího § 67 (po novele až do současnosti § 68 zákona), který zároveň novelizovala dle požadavků Směrnice s nově zavedeným institutem „Právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství na území“ (§ 83 - § 85 zákona o pobytu cizinců). O provázání těchto dvou institutů v jednom jediném řízení svědčí zejména uvozovací věta § 83 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) a rovněž tak i skutečnost, že dle § 85 odst. 3 téhož zákona [p]latnost rozhodnutí o přiznání právního postavení rezidenta na území zaniká zrušením platnosti povolení k trvalému pobytu. Tím, že zákonodárce tyto dva instituty provázal, musí být i samotné řízení o trvalém pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců vedeno v souladu s požadavky Směrnice. Pokud by k tomuto provázání nedošlo, mohl by zákon stanovit podmínky pro přiznání trvalého pobytu prakticky libovolně, neboť jde o vnitrostátní institut. Jestliže však zákon pro přiznání postavení rezidenta stanoví podmínku získání trvalého pobytu, musí být i podmínky trvalého pobytu vykládány eurokonformně, resp. v souladu s požadavky Směrnice a případnou judikaturou Soudního dvora. Tento závěr platí i pro § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, který stanoví důvody pro nevydání, zánik platnosti a zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu (mj. nesplnění podmínek stanovených v § 68 uvedeného zákona). Tyto důvody, včetně § 68 zákona o pobytu cizinců, musí být aplikovány v souladu s důvody pro nepřiznání postavení rezidenta dle Směrnice. Za situace, kdy věc spadá do období po přistoupení České republiky do Evropské unie a současně se jedná o výklad práva v oblasti právní úpravy, jejíž vznik, působení a účel je bezprostředně navázán na unijní právo, je nutno při výkladu českého zákona o pobytu cizinců vycházet z principu eurokonformního výkladu.“* Ve vztahu k této žalobní námitce tak soud nezákonnost napadeného rozhodnutí neshledal.
20. Co se týče námítky, již vyjádřila žalobkyně nesouhlas s postupem správního orgánu I. stupně spočívajícím ve svévolném výběru období nepřítomnosti na území, které bude žalobkyni započítáno, byla ze strany soudu shledána nedůvodnou. Předně v tomto směru uvést, že žalobkyni byla započítána doba bezprostředně nadcházející nepřítomnosti na území ČR od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2025 z důvodu úmrtí jejího manžela, což doložila jeho úmrtním listem. Současně doložila čestné prohlášení, v němž uvedla, cit. *„Prohlašuji, že mé cesty do Ukrajiny jsou odůvodněny tím, že nastala náhlá smrt mého manžela ...“* a dále *„Musela jsem několikrát vycestovat do Ukrajiny, a to na pohřeb a na vyšetření pozůstalosti po mém náhle zesnulém manželovi ...“*
21. Ve výčtu jednotlivých období nepřítomnosti žalobkyně na území ČR po dni úmrtí manžela žalobkyně (dne 12. 4. 2021) figurují jako nejpravděpodobnější dvě období nepřítomnosti žalobkyně, která nejpravděpodobněji souvisejí se smrtí manžela a vyřizováním jeho pohřbu, a to od již zmíněného období 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021 nebo od 16. 5. 2021 do 22. 5. 2021. Další nejbližší období nepřítomnosti žalobkyně bylo od 18. 9. 2021 do 4. 10. 2021. Logickou úvahou poté správní orgány došly k závěru, že nejpravděpodobnějším obdobím nepřítomnosti žalobkyně na území ČR z důvodu úmrtí jejího manžela se jeví bezprostředně nejbližší období od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021. Nicméně soud v tomto směru shledal přípustné a relevantní i období od 16. 5. 2021

do 22. 5. 2021. Období nepřítomnosti žalobkyně na území ČR od 18. 9. 2021 do 4. 10. 2021 představuje již výrazný časový odskok, a proto jej ani soud neshledal relevantním. V případě volby mezi dvěma obdobími nepřítomnosti žalobkyně zvolily správní orgány období bezprostředně navazující na úmrtí manžela žalobkyně. V této úvaze soud neshledává žádnou známku svévole. Rovněž, i kdyby správní orgány zvolily druhé z nabízených období nepřítomnosti žalobkyně, a to od 16. 5. 2021 do 22. 5. 2021, nemělo by to s ohledem na možnost započítání pouze jednoho období žádný vliv na konečné rozhodnutí, neboť by se celková doba nepřítomnosti žalobkyně na území ČR snížila z 321 dnů na 320 dnů, tj. stále 10 dnů nad povoleným limitem.

22. Tvrzení o liturgických obřadech a onemocnění Covid-19 žalobkyně poprvé zmínila až v odvolacím řízení.
23. Podle § 82 odst. 4 správního řádu *k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídně jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.*
24. K aplikaci koncentrace řízení dle § 82 odst. 2 správního řádu, soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016-48, kde vyslovil následující závěry: „Řízení (odvolací řízení ve věci neprodloužení povolení k pobytu, pozn. soudu) se vede o žádosti stěžovatelky, tedy nebylo zahajováno z moci úřední. Nebylo rozhodováno o uložení povinnosti ani o otázce správního trestání. Krajský soud správně poukázal na rozhodnutí NSS, ze kterého vyplývá, že v řízeních o žádosti je zásada koncentrace řízení zcela namístě (rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60, dále srov. např. rozsudky NSS cit. v předchozím bodě). K uplatňování této zásady běžně dochází též v pobytových věcech cizinců a nepřipouštějí se zde žádné odchylky (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, bod 12, nebo ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, bod 25).“ Obdobné závěry jsou obsaženy také v rozsudku NSS ze dne 30. 3. 2020, č. j. 1 Azs 513/2019-34. NSS současně podotýká, že v rozsudku ze dne 7. 11. 2012, č. j. 1 As 114/2012-27 (bod 26), dovodil, že „mohou nastat situace, za kterých některým účastníkům není umožněno jejich povinnosti vyplývající z koncentrační zásady splnit, a proto lze připustit, aby uváděli nové skutečnosti i po skončení řízení v prvním stupni. Takový případ by mohl nastat například tehdy, pokud by správní orgán I. stupně v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu dostatečně nepoučil některého účastníka o zahájení správního řízení či možnosti se k němu vyjádřit, případně pokud by existoval opomenutý účastník.“ O žádnou z uvedených situací se však v souzené věci nejednalo.
25. Jak již bylo také uvedeno, žalobkyně k podané žádosti doložila cestovní doklad, z něhož byl zřejmý takový rozsah dnů pobytu žalobkyně mimo území ČR v rozhodném období (325 dnů, posléze upravený na 321 při zohlednění doby pobytu z důvodu pohřbu manžela), že tato skutečnost právem vedla OAM k výzvě, aby se žalobkyně vyjádřila ke své nepřítomnosti na území, popř. aby doložila doklady potvrzující splnění podmínek § 68 zákona tak, že jimi věrohodně prokáže důvody své nepřítomnosti, a to formou listinných důkazů. Takový postup považuje soud za zcela přiléhavý a postup dle § 50 a § 52 správního řádu za procesně správný, a to za situace, kdy ze žalobkyní doloženého cestovního dokladu správní orgán prvního stupně zjistil, že doba její nepřítomnosti na území v rozhodném období činila celkem 325 dnů. Takto zjištěný stav věci pak neumožňoval vyhovět žádosti žalobkyně o udělení povolení k trvalému pobytu dle § 68 zákona. Naopak - vyhovění žádosti žalobkyně za takovéto procesní situace bez dalšího by bylo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 2 písm. e) zákona, kde se předpokládá, že doba nepřítomnosti cizince na území v rozhodné době nesmí přesáhnout 310 dnů.
26. V projednávaném případě žalobkyni tedy nic nebránilo uplatnit svá tvrzení a předložit k nim relevantní důkazy již v řízení před správním orgánem I. stupně. Žalobkyně se dne 9. 5. 2025

prokazatelně seznámila s podklady k rozhodnutí, kdy jí bylo rovněž nastíněno, že celkové období její nepřítomnosti na území ČR čítá 325 dnů, čímž překročila povolený limit 310 dnů. Rovněž byla vyzvána k uvedení důvodů, které mohou vést k započtení některé z dob nepřítomnosti a k předložení důkazů. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně poté bylo datováno ke dni 25. 6. 2025. Žalobkyni tak byl poskytnut dostatečně dlouhý časový prostor (měsíc a půl) k tomu, aby správnímu orgánu I. stupně předložila další podklady k rozhodnutí či požádala o prodloužení lhůty k doplnění dokazování. Soud v této souvislosti připomíná, že se tak i stalo, když žalobkyně předložila úmrtní list svého manžela.

27. Zde soud uvádí, že bylo hlavně a především na žalobkyni, aby předložila tvrzení a označila důkazy, kterými by konkretizovala své cesty, popř. doložila přítomnost na území. To však neučinila v dostatečném rozsahu včas (z hlediska koncentrace řízení) a správní orgán musel vycházet jen z těch podkladů, které mu byly dostupné, v tomto případě z cestovního pasu žalobkyně a úmrtního listu manžela žalobkyně. Na tomto místě soud odkazuje na obdobný názor zastávaný judikaturou, jak se podává kupř. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009-60, ze kterého se podává, že *„řízení zahajovaná na návrh, tedy i řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, nejsou ovládána zásadou vyšetřovací a koncentrace řízení je v nich namístě. Je zejména v zájmu žadatele (zde stěžovatele), aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici.“* Výše uvedené se dá v plném rozsahu vztáhnout i na zde projednávanou věc.
28. V důsledku výše uvedeného poté žalovaná v souladu s ustanovením § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlížela k listinám doloženým až s podaným odvoláním - potvrzení o účasti na bohoslužbě ze dne 17. 7. 2024 (bohoslužba konaná v období od 16. 5. 2021 - 22. 5. 2021, dále pak od 26. 3. 2022 do 25. 5. 2022 v souvislosti s výročím úmrtí jejího manžela) a potvrzení o léčbě Covid-19 ze dne 17. 7. 2024 (prokazující ambulantní léčení od 30. 12. 2020 do 10. 2. 2021). Žalobkyně mohla tyto skutečnosti nebo důkazy uplatnit dříve, a to již na základě výzvy ze dne 26. 4. 2024, ve které byla vyzvána k doložení všech důvodů své nepřítomnosti na území.
29. K námitce týkající se postupu správního orgánu I. stupně, který nevyzval žalobkyni dle § 45 správního řádu, soud konstatuje, že ji neshledal důvodnou. V první řadě soud upozorňuje žalobkyni, že ustanovení § 45 správního řádu a postup dle jeho znění, dopadá toliko na samotnou žádost žalobkyně, kterou se zahajuje řízení, nikoliv na kterékoliv podání, zejména ne na čestné prohlášení, které žalobkyně učinila. Dále soud shledal, že v případě žádosti nebylo na místě přistoupit k postupu dle zmíněného ustanovení § 45 správního řádu, neboť žádost žalobkyně netrpěla vadami. Správní orgán I. stupně namísto toho vhodně přistoupil k výzvě žalobkyně dne 26. 4. 2024 ve smyslu ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu, aby uvedla důvody její nepřítomnosti na území, a aby tyto důvody ve smyslu ustanovení § 52 téhož zákona prokázala. Žalobkyni byla také v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Pakliže žalobkyně plně nevyužila poskytnutého poučení ve výzvě, jde její následná pasivita k její tíži. V řízení zahajovaném na žádost účastníka řízení není povinností správního orgánu, aby takového účastníka poučoval o tom, co ještě má dotvrdit a doložit, aby jeho žádost byla úspěšná. V postupu správních orgánů v této části správního řízení neshledal soud žádné vytýkané nedostatky.
30. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaná přistoupila k rozhodnutí o žádosti žalobkyně za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a její úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí

respektovalo unijní právní úpravu jako všechny individuální okolnosti případu, které byly žalované známy a její odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (**výrok I. rozsudku**).

VI.

Náklady řízení

31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 14. dubna 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně